

Tento text je určen zejména organizátorům FYKOSu/Výfuku a má pomoci při psaní vzorových řešení. Většinu zde popsaných příkazů však lze použít i v jiných dokumentech a usnadnit si tak práci hlavně při sazbě matematiky. V tom případě do hlavičky souboru přidejte balík fkssugar pomocí \usepackage{fkssugar}.

Soubory s úlohami

Soubory s úlohami se nachází v adresáři problems, jsou pojmenované problemS-U.tex. Nové soubory s úlohami nepřidávejte, generuje je TeXař skriptem.

```
\probbatch{2}
\probno{6}
\probname{Temelinská}
\proborigin{Karel přemýšlel nad ČEZem.}
\probpoints{4}
\probauthors{kolar}
\probauthors{grund}
\probsolauthors{51}
\probavg{2.32}
\probtask{%

    Odhadněte, kolik jaderného paliva se spotřebuje v~jaderné elektrárně\dots}
\probsolution{%
}
```

Obsah souboru problemS-U.tex:

- \probbatch série úlohy
- \probno číslo úlohy
- \probname název úlohy (začínající malým písmenem, nejde-li o vlastní jméno, vyplňte českou i anglickou verzi)
- \proborigin původ úlohy (krátká věta, zobrazí se v brožurce pod zadáním, vyplte českou i anglickou verzi)
- \proborigintruth pravda o původu úlohy, nesází se
- \probtopics obor úlohy (mechanika hmotného bodu, termodynamika, ...), pokud úloha spadá do více kategorií, zapište je za sebe oddělené čárkami bez mezer. Vybírejte ze zkratek uvedených nad tímto políčkem, nevymýšlejte si prosím vlastní.
- \probauthors autor úlohy, použije se při sazbě ročenky. Jméno je většinou ve formátu příjmení malými písmeny bez diakritiky (viz soubor tex/latex/fykosx/fksemails.tex v repozitáři texmf). Více jmen (nejvýše 3) se odděluje čárkou bez mezery.
- \probsolauthors autor vzorového řešení (ve stejném formátu), vypíše se pod vzorovým řešením (kromě ročenky, kde jsou autoři uvedeni na konci)
- \probsolvers počet řešitelů (generuje se automaticky z výsledkovek)
- \probavg průměrný počet bodů (generuje se automaticky z výsledkovek)
- \probfig obrázek k úloze, jazykové verze rozlišujte, jen pokud se liší
- \probwebfig obrázek k webové verzi úlohy, pokud se liší od \probfig
- \probtask zadání úlohy. Ihned za posledním znakem musí být ukončena závorka.
- \probsolution vzorové řešení úlohy. Toto by mělo být jediné pole, které upravuje autor vzorového řešení. Ihned za posledním znakem musí být ukončena závorka.

Překlad

Překládáme pomocí make. Pokud nemůžete výchozí variantu použít, vytvořte soubor solution.tex s obsahem uvedeným níže. Změňte cestu k souboru úlohy, popř. název semináře a ročník a přeložte příkazem xelatex. Vždy překládejte soubor solution.tex, nikoliv soubor problems/problems-U.tex². Obrázky nebudou do souboru vloženy, protože v některých případech by překlad tímto způsobem kvůli chybějícím obrázkům selhal.

¹I na Windows je možné tuto variantu bez problému provozovat a mít tak možnost si nechat automaticky přeložit celý ročník včetně obrázků, aktuálních výsledkovek apod., nicméně to vyžaduje složitější nastavení. Autorům vzorových řešení by měl naprosto dostačovat druhý popisovaný způsob.

 $^{^2}$ Používáte-li např. TeXstudio, otevřete soubor solution.tex a zvolte Volby \rightarrow Prohlásit současný dokument za Hlavní dokument. Poté můžete mít otevřený soubor s úlohou, ale překládat se vždy bude soubor solution.tex

```
\documentclass[fykos]{fkssolution} % nahradit jméno semináře
\setcounter{year}{27} % nahradit ročník
\renewcommand{\includegraphics}[2][]{\fbox{#2}}
\renewcommand\plotfig[4][h]{\begin{figure}[#1]\centering\fbox{#2}\caption{#3}\label{#4}\end{figure}}
\input{"fykos27/problems/problem1-7"} % nahradit soubor s úlohou
\begin{document}
\problemsolutionsingle
\makefooter
\end{document}
```

Obecné zásady

TEXař bude velice rád, pokud se budete snažit psát co nejvíc dle tohoto manuálu. Nicméně hlavní je fyzika, takže se snažte mít řešení po obsahové stránce správně a TeX vám vejde do krve časem. Snažte se ale níže uvedené postupy používat. Když nevíte, napište TeXaři, co byste potřebovali.

Všechny texty týkající se FYKOSu jsou psány v typografickém systému T_EX(využívajíce I₄T_EXových maker). Řešení úloh pište v libovolném textovém editoru (např. TeXstudio,³ které vám s psaním pomocí různých klikátek velmi pomůže) do souboru úlohy v kódování UTF-8.

Výsledný soubor uložte do repozitáře. V případě nouze nebo nemáte-li do repozitáře přístup pošlete e-mailem TeXaři (v tom případě je nutné je poslat s dostatečným předstihem před uzávěrkou), přičemž připojte alespoň dva odstavce omluveného textu, proč jste soubor nevložili do repozitáře sami. Do repozitáře nevkládejte soubory, které nejdou přeložit, a v žádném případě nevkládejte nebo neposílejte soubory v jiném kódování než UTF-8.

Pokud nemáte přístup do repozitáře a chcete provést úpravu v řešení, stáhněte si aktuální verzi z Astrid, upravte ji a co nejdříve pošlete e-mailem TeXaři, aby se omezily konflikty úprav. Kdo pošle opravený původní soubor, který od té doby byl změněn, bude vyzván k opětovné úpravě správné verze souboru.

Text pište česky s háčky a čárkami v první osobě množného čísla, asi po 60 znacích (po logických celcích) se snažte odřádkovávat. Více mezer a (jednotlivé) odřádkování nemá vliv na vizuální podobu výsledného textu.

Text pište v první osobě množného čísla, na konci svého řešení můžete uvést hlavní chyby, kterých se řešitelé dopouštěli (ty jsou součástí brožurky, nicméně nesází se do ročenky). Vzorové řešení by mělo končit větou, nikoliv vzorcem.

Základy LATEXu

Nový odstavec vytvoříte prázdným řádkem.

Velká většina příkazů se v TeXu uvozuje zpětným lomítkem (\) povinné argumenty se píší do složených závorek ({}), nepovinné argumenty do závorek hranatých ([]). Například text do uvozovek dáte pomocí \uv{}, část textu zvýrazníte pomocí \emph{}.

Snažte se o to, aby zdrojový kód byl co nejpřehlednější. Pokud nevíte, jaká je přesná syntaxe určitého příkazu, Google a manuál LATEXu vám poradí. Poznámky, které se nemají objevit ve výsledném textu, pište na řádek začínající %.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing. \uv{Text v~uvozovkách} tint laoreet. Fusce varius \textbf{tučně} vitae blandit. Cum sociis tetur \textit{kurzívou}.

\emph{Zvýrazněný text} Venatibus et magnis, nascetur ridiculus mus. Vestibulum eu neque sem. Duis luctus vestibulum ultricies.

Nejsou tři tečky (výpustka) jako tři tečky\dots

\noindent\emph{Nápověda}\quad Takto vypíchneme
jedno slovo z~odstavce (např. v~zadání).

% Toto je poznámka, ve výsledném textu není.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing. "Text v uvozovkách" tint laoreet. Fusce varius **tučně** vitae blandit. Cum sociis tetur *kurzívou*.

Zvýrazněný text Venatibus et magnis, nascetur ridiculus mus. Vestibulum eu neque sem. Duis luctus vestibulum ultricies.

Nejsou tři tečky (výpustka) jako tři tečky...

Nápověda Takto vypíchneme jedno slovo z odstavce (např. v zadání).

Vlnky

Vlnky (~) vkládáme tam, kde nechceme, aby došlo k rozdělení na dva řádky. Patří zejména:

- za jednopísmenná slova (a, i apod.),
- · za zkratky,
- k veličinám (před nebo za, dle významu),
- k odkazům,
- · kolem pomlčky.

³http://texstudio.sourceforge.net, dostupné pro Windows, Linux i Mac OS X

⁴http://astrid.fykos.cz, uživatel fykos, heslo obligátní

Pro doplnění vlnek na některá místa je možné použít skript vlnka.sh z repozitáře fks-scripts. Funguje pro češtinu a slovenštinu a vlnky doplňuje zejména na základě slovníku slov, u kterých vlnka patří. To však znamená, že může doplnit vlnky i na místa, kde nejsou nutné, ale také tam, kde nepatří (do matematiky). Naopak nedoplní vlnky všude. Proto je třeba po jeho spuštění soubor znovu projít a smazat přebytečné a přidat nedoplněné vlnky. Vhodné je před doplněním vlnek udělat commit, snadno tak zjistíte, kam byly vlnky doplněny a můžete přebytečné opravit. Pokud mažete vlnku z matematiky, nevypisujte místo ní mezeru, aby se při dalším spuštění skriptu vlnka opět nepřidala.

Nadpisy

V textu seriálu používejte nadpis \subsection, ve vzorových řešeních \subsubsection. Více byste vzorová řešení dělit neměli. Většinu vzorových řešení není třeba dělit vůbec, naopak u experimentálních úloh je dělení většinou nutné (např. teorie, měření, nejistoty, diskuse, závěr).

Matematické vzorce

- Inline matematiku píšeme mezi dolary (např. rychlost \$v_1 = w_0\$). V inline matematice nemají být zlomky zapsány jako zlomky, ale pomocí lomítka / (např. rychlost \$v=s/t\$).
- Jednořádkovou blokovou matematiku píšeme mezi \eq{} (ekvivalent equation) a víceřádkovou mezi \eq[m]{} (obdoba align) a před znaky, na něž chceme zarovnat, dáme &. Blokovou matematiku odsazujeme tabulátorem pro lepší čitelnost.
- Odkazy děláme pomocí \lbl{ID} na konkrétní řádek.
- Vzorec se chová jako část textu (čárku, tečku na konci řádku oddělujeme mezerou \,).
- Ve vzorcích používejte normálně znaménka plus, mínus; znaménko krát není vhodné psát.
- Horní a dolní index vytvoříte pomocí stříšky (^) nebo podtržítka (_). Pokud je v indexu více znaků, dejte je do složených závorek. Index, který vznikl z nějakého slova, se píše stojatý před podtržítko dejte zpětné lomítko (_). Výjimkou je tíhová síla F_G .
- Čárku nad veličinou pište pomocí anglického apostrofu (').
- Pokud si nejste jisti, jak velkou závorku použít, použijte zvětšující se závorky (\(\((,\\))\) jejich velikost se nastaví automaticky. Pokud se v závorce vyskytuje zlomek, indexy apod., použijeme zvětšující se závorky vždy.

\$ \% \$	%	procento		
\$x^n, x^{2n}, x_2, x_{22}\$	x^n, x^{2n}, x_2, x_{22}	horní a dolní index (více znaků v závorkách)		
<pre>\$p_{voda}\$</pre>	$p_{ m voda}$	dolní indexy, co nejsou veličina (kromě tíhového zrychlení)		
\$\frac{a}{b}, a/b\$	$\frac{a}{b}, a/b$	zlomek, zlomek v textu		
<pre>\$\cdot, \dots, \cdots\$</pre>	·,,···	tečka mezi dvěma zlomky (spíše nepoužívat), tři tečky (a tak dále), centrované tři tečky (např. v matici)		
<pre>\$\sqrt{x}, \sqrt[n]{x}\$</pre>	$\sqrt{x}, \sqrt[n]{x}$	odmocnina, n-tá odmocnina		
<pre>\$\alpha, \beta, \gamma, \delta\$</pre>	$\alpha, \beta, \gamma, \delta$	malá řecká písmena (jiná obdobně)		
\$\Delta, \Gamma\$	Δ, Γ	velká řecká písmena (jiná obdobně)		
$\pi(x), \cos(x)$	$\sin x, \cos x$	sinus, kosinus (jiné obdobně)		
$tg{x} = tan{x}$	tg x = tg x	tangens česky		
\$\sgn{x}\$	$\operatorname{sgn} x$	funkce signum		
\$x', x''\$	x', x''	čárka nad veličinou		
<pre>\$\dot{x}, \ddot{x}\$</pre>	\dot{x}, \ddot{x}	tečka nad znakem (např. časová derivace), dvě tečky nad znakem (např. druhá časová derivace)		
\$\sum_{i=1}^N, \int_a^b\$	$\sum_{i=1}^{N}, \int_{a}^{b}$	suma, integrál		
\$\tsum_{i=1}^N\$	$\sum_{i=1}^{N} i=1$	suma v řádku		
<pre>\$\tprod_{i=1}^N\$</pre>	$\prod_{i=1}^{N}$	součin v řádku		
<pre>\$\tint_a^b \d x\$</pre>	$\int_{a}^{b} dx$	integrál v řádku, diferenciál		
\$\ztoho\$	\Rightarrow	implikace		
\$\const\$	konst	konstanta		
\$\Re z, \Im z, \conj{z}\$	$\operatorname{Re} z, \operatorname{Im} z, z^*$	reálná a imaginární část, komplexní sdružení		
\$\eu^{\im x}\$	e^{ix}	Eulerovo číslo, imaginární jednotka		
\$\abs{x}\$	x	absolutní hodnota		
\$\der{f}{x}, \dder{f}{x},\$ \$\pder{f}{x}, \ppder{f}{x}\$	$\frac{\mathrm{d}f}{\mathrm{d}x}, \frac{\mathrm{d}^2f}{\mathrm{d}x^2}, \frac{\partial f}{\partial x}, \frac{\partial^2f}{\partial x^2}$	derivace (první, druhá, parciální, druhá parciální)		
\$\Laplace, \Dalembert\$	Δ,\Box	Laplaceův, Dalambertův opetátor		
<pre>\$\rot, \Div, \grad\$</pre>	$\operatorname{rot},\operatorname{div},\operatorname{grad}$	rotace, divergence, gradient		
<pre>\$\op{dup}\$</pre>	dup	vlastní (jinak nedefinovaný) operátor		

$ \begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$			
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	\$\prumer\$	Ø	průměr
\$\vect{F}_G\$ \$\vec{F}_G\$ \$	<pre>\$\eqdef,\doteq,\approx,\propto\$</pre>	$\stackrel{ ext{def}}{=}, \stackrel{\cdot}{=}, \approx, \infty$	definice, zaokrouhlení, aproximace, úměra
$ \begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	\$\qed\$		konec důkazu
$ \begin{array}{llllllllllllllllllllllllllllllllllll$	\c \vect{F}_G\$	\mathbf{F}_{G}	vektor vysázený tučně
\$\bb{R}, \bb{C}, \bb{N}\$ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\	<pre>\$\vectgr{\alpha}\$</pre>	α	řecký vektor vysázený tučně (zastaralé, použít)
	<pre>\$\bod{AB}\$</pre>	AB	geometrický bod
$ \begin{array}{llllllllllllllllllllllllllllllllllll$	\$\bb{R}, \bb{C}, \bb{N}\$	$\mathbb{R},\mathbb{C},\mathbb{N}$	množiny
\$\dg\$ \$ \$\dyset{\text{inlovy}}\$ stupeň \$\$\C\$\$ \$^{\text{Clsia}}\$\$\$ \$C\$\$ \$tupně Celsia \$\$\ohm, \Ohm\$\$ \$\Omega\$ \$\Omega\$ Kč, \$\infty\$ \$CZK a EUR (jednotka) \$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$T\$\$\$ symbol transponované matice \$\$\f{g}{y,z}, \fz{g}{y,z}, \$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$g(y,z),(g)(y,z),g(y,z)(t)\$	<pre>\$\ointo{1}{2}, \ointc{1}{2},\$ \$\cinto{1}{2}, \cintc{1}{2}\$</pre>	$(1,2),(1,2),\langle 1,2),\langle 1,2\rangle$	intervaly
\$\dg\$ \ C\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	<pre>\$\varpi, \pi\$</pre>	π,π	rovina, svisle konstanta ≈ 3.14
\$\ohm, \Ohm\$ \\ \Omega \text{ ohm (jednotka)} \\ \text{Kc}, \Euro\$ \text{Kč}, \Euro\$ \text{Kč}, \Euro\$ \text{CZK a EUR (jednotka)} \\ \text{trans}\$ \text{T} \text{symbol transponované matice} \\ \f\{g\}\{y,z\}, \f\{z\{g\}\{y,z\}, \\ \f\{a}\{g\}\{y,z\}\{t\}\\$ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \	\$\dg\$	0	úhlový stupeň
\$\Kc, \Euro\$ Kč, \\ CZK a EUR (jednotka) \$\trans\$ T symbol transponovan\(\text{matrix}\) symbol transponovan\(\text{matrix}\) symbol transponovan\(\text{matrix}\) a g(y,z), \((f_z\)\) $g(y,z), g(y,z)(t)$ skupinami argument\(\text{u}\) skupinami argument\(\text{u}\)	\$\C\$	$^{\circ}\mathrm{C}$	stupně Celsia
\$\trans\$ T symbol transponované matice \$\f{g}{y,z}, \fz{g}{y,z},\$ $g(y,z), (g)(y,z), g(y,z)(t) $ funkce g s funkčními argumenty, v závorkách a se dvěma skupinami argumentů	<pre>\$\ohm, \Ohm\$</pre>	Ω	ohm (jednotka)
\$\f{g}{y,z}, \fz{g}{y,z},\$ $g(y,z),(g)(y,z),g(y,z)(t) \text{ funkce } g \text{ s funkčními argumenty, v závorkách a se dvěma skupinami argumentů}$	\$\Kc, \Euro\$	Kč,€	CZK a EUR (jednotka)
g(y,z), (g)(y,z), g(y,z)(t) skupinami argumentů	\$\trans\$	Т	symbol transponované matice
q[u,z], q[u,z], parametrem a sparametrem a argumentem	\$\f{g}{y,z}, \fz{g}{y,z},\$ \$\fa{g}{y,z}{t}\$	g(y,z),(g)(y,z),g(y,z)(t)	funkce g s funkčními argumenty, v závorkách a se dvěma skupinami argumentů
7 (-) (-) (-) (-) (-) (-) (-) (-) (-) (-)	\$\fp{g}{y,z}, \fpa{g}{y,z}{t}\$	g[y,z],g[y,z](t)	funkcionál g s parametrem a s parametrem a argumentem

```
Rychlost míče~$v\_m=s/t$, ale rychlost míče
\eq{
  v\_m=\frac{s}{t} \,.
Tíhová síla~$F_G=ma$, ale gravitační síla
\eq{
  F \setminus_g = \frac{G m_1 m_2}{r^2} \setminus,.
Dále platí
                                                        Dále platí
\eq{
  y = ax + b \setminus,, \label{R27S1U2_rovnice-y}
kde $a$~je směrnice a~$b$~posunutí.
Dle rovnice~\eqref{R27S1U2_rovnice-y} něco platí
a~něco zajímavého z~toho určitě plyne. Řešme
soustavu rovnic
\eq[m]{
 x &= a+b+1 \,, \\
  y &= a-b \,.
Z~druhé vyjádříme~$b$ a~dosadíme do první.
                                                        Lorentzova síla
Pokud je to třeba, použijte zvětšující se závorky
  x = \left( \frac{x^2}{2} + 1 \right)
  + 1 \right] + 1 \right\rbrace \,.
}
Lorentzova síla
\eq{
  \vect F=q\(\vect E+\vect v\times\vect B\) \,.
Stopa matice
\eq{
  \t A_{m,n} = \t 
  \begin{pmatrix}
    a_{1,1} & a_{1,2} & \cdots & a_{1,n} \\
    a_{2,1} & a_{2,2} & \cdot dots & a_{2,n} \
    \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\
    a_{m,1} \& a_{m,2} \& \cdot cdots \& a_{m,n}
  \end{pmatrix}
  = \tsum_{j=1}^n a_{j,j} \,.
Transponovanou matici $A\trans$ k matici $A$ vytvoříme
záměnou řádků a sloupců
  \eq{
    A =
    \begin{pmatrix}
      1 & 2 \\
      3 & 4 \\
      5 & 6
    \end{pmatrix}
    \ztoho
    A\trans =
    \begin{pmatrix}
      1 & 3 & 5 \\
      2 & 4 & 6
    \end{pmatrix}
```

Rychlost míče $v_{\rm m}=s/t$, ale rychlost míče

$$v_{\rm m} = \frac{s}{t}$$
.

Tíhová síla $F_G = ma$, ale gravitační síla

$$F_{\rm g} = \frac{Gm_1m_2}{r^2} \,.$$

$$y = ax + b, (1)$$

kde a je směrnice a b posunutí.

Dle rovnice (1) něco platí a něco zajímavého z toho určitě plyne. Řešme soustavu rovnic

$$x = a + b + 1,$$

$$y = a - b.$$

Z druhé vyjádříme b a dosadíme do první.

Pokud je to třeba, použijte zvětšující se závorky

$$x = \left\{ \left\lceil \left(\frac{x^2}{2} + 1 \right) + 1 \right\rceil + 1 \right\}.$$

$$\mathbf{F} = q \left(\mathbf{E} + \mathbf{v} \times \mathbf{B} \right) .$$

Stopa matice

$$\operatorname{Tr} A_{m,n} = \operatorname{Tr} \begin{pmatrix} a_{1,1} & a_{1,2} & \cdots & a_{1,n} \\ a_{2,1} & a_{2,2} & \cdots & a_{2,n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{m,1} & a_{m,2} & \cdots & a_{m,n} \end{pmatrix} = \sum_{j=1}^{n} a_{j,j}.$$

Transponovanou matici AT k matici A vytvoříme záměnou řádků a sloupců

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \\ 5 & 6 \end{pmatrix} \quad \Rightarrow \quad A\mathsf{T} = \begin{pmatrix} 1 & 3 & 5 \\ 2 & 4 & 6 \end{pmatrix}$$

Čísla a jednotky

Chceme-li napsat desetinné číslo, příp. číslo s jednotkami, použijeme uvozovkového pomocníka. Ten je citlivý na mezeru před jednotkou. Pokud je jednotka součinem několika jiných, píšeme tečku. Čísla do uvozovek píšeme s desetinnou tečkou (snadno pak naformátujeme i výstup z Gnuplotu). Exponent desítky napíšeme pomocí e. Číslice oddělujeme do skupin po třech symbolem vlnky ~, která se v uvozovkovém módu aktivuje podle používaného jazyka. V angličtině vysází čárku, v češtině a v nespecifikovaném prostředí úzkou mezeru. Chceme-li psát samostatně jednotku, využijeme příkaz \jd{}.

```
Teplota~$"21.3 \C"$, \\
                                                                      Teplota 21,3°C,
úhel je~$"123\dg"$, \\
                                                                    úhel je 123°,
s = "5.67e-8 J.s^{-1}.m^{-2}.K^{-4}"
                                                                    \sigma = 5.67 \cdot 10^{-8} \,\mathrm{J \cdot s^{-1} \cdot m^{-2} \cdot K^{-4}},
\gamma = "(0.768-7)m 0.000-3) arcsec", \
                                                                    \varphi = (0.7687 \pm 0.0003) arcsec,
vzestup o~$"13.2 \%"$, \\
                                                                    vzestup o 13,2\%,
délka~$\lambda = "600 nm" = "0.6 \micro m"$, \\
                                                                    délka \lambda = 600 \, \text{nm} = 0.6 \, \mu \text{m},
odpor~$R = "1~200 k\ohm"$, \\
                                                                    odpor R = 1200 \,\mathrm{k}\Omega,
rychlost v^{\frac{1}{3}}, \
                                                                    rychlost v m·s<sup>-1</sup>,
konstanta~$\pi \doteq "3.141~592~65"$,\\
                                                                    konstanta \pi \doteq 3,14159265,
konstanta~$\eu \doteq "2.718"$.
                                                                    konstanta e \doteq 2,718.
```

Chemické vzorce

Při sazbě různých chemických vzorců a reakcí si můžeme ušetřit práci balíkem mhchem, používáme příkaz \ce.

```
Vzorec látky je~\ce\{NO3-\}, půlka~\ce\{1/2H20\},
                                                              Vzorec látky je NO_3^-, půlka \frac{1}{2}H_2O, izotop \frac{227}{90}Th^+. Che-
izotop \sim ce^{227}_{90}Th+. Chemická reakce
                                                            mická reakce
\eq{
                                                                               CO_2 + C \longrightarrow 2CO.
                                                                                                                    (2)
  \ce{CO2 + C -> 2CO} \,. \lb1{R27S1U2_reakce}
                                                            Odkážeme se na rovnici (2). Můžeme i nakreslit vazby, např.:
Odkážeme se na rovnici~\eqref{R27S1U2_reakce}.
                                                                                   A-B=C\equiv D.
Můžeme i~nakreslit vazby,
např.:~\eq{
                                                            Objem vody je V_{\rm H_2O} = 5.1 \,\mathrm{m}^3.
  Objem vody je^{V_{\text{10}}}="5.1 \text{ m}^3"
```

Obrázky

Obrázky jsou rozděleny do tří kategorií: grafy, datové/velké ilustrační a drobné ilustrační (obtékané textem).

```
\plotfig{cesta k~souboru .tex}{popiska}{referenční ID} % Gnuplot term eps latex
\fullfig{cesta k~souboru}{popiska}{referenční ID}
\illfig{cesta k~souboru}{popiska}{referenční ID}{výška v~řádcích}
```

Jediným povinným argumentem je cesta k souboru (implicitně se prohledávají adresáře **graphics**). Ostatní argumenty lze též zadat jako prázdné tokenem {}. Chceme-li upravit velikost, popř. jiný argument velkého obrázku, napíšeme jej do nepovinného posledního argumentu. Chceme-li upravit pozici plovoucího prostředí obrázku, použijeme první nepovinný parametr.

```
\fullfig[h]{cesta k~souboru}{popiska}{referenční ID}[width=0.6\textwidth]
```

Obrázky (i zdrojáky) k úlohám se ukládají do adresáře **problems/graphics**. Ostatní obrázky (seriál, úvodníček) se ukládají k dané sérii (batchB/graphics).

Tabulky

Nad tabulkou se sází vodorovná čára pomocí \toprule, \midrule odděluje většinou záhlaví tabulky od zbytku a pod tabulku patří vodorovná čára \bottomrule.

Popisek (\caption{Popisek}) se sází nad tabulku. Referenční ID (\label{ID}) udáváme pro přehlednost a jednoznačnost ve tvaru např. R27S1U2_id, kde zaměníme ročník, sérii a číslo úlohy, id je pak jednoznačný identifikátor v rámci vzorového řešení jedné úlohy. Příkaz \label musí být vložen až po \caption. Na tabulku se odkazujeme pomocí \ref{ID}.

V záhlaví tabulky můžeme použít příkaz \popit, který funguje stejně jako \popi (tedy vysází zlomek s veličinou v čitateli a jednotkou ve jmenovateli), ale je pro použití v tabulkách, automaticky zarovnává popisek na střed sloupce (bez dalších argumentů funguje stejně jako \multicolumn{1}{c}{\popi{x}{y}}). Pomocí nepovinných parametrů je možné jej rozšířit na více sloupců a jinak zarovnat, např. pro dva sloupce a zarovnání vlevo použijeme \popit[2][1]{t}{s}.

Čísla v tabulce by měla být zarovnána většinou podle desetinné čárky, popř. vpravo. Záhlaví zarovnejte doprostřed (použitím \popit nebo \multicolumn, pokud nechcete sázet zlomek s jednotkou).

Seznamy

Seznam vytvoříte pomocí LATEXového prostředí \compactitem (nečíslovaný) nebo \compactenum (číslovaný, druh číslování můžete uvést v nepovinné parametru), každou položku označte \item.

Obrázek~\ref{R27S1U2_maly} je malinký a~obtéká ho text. Obrázek~\ref{R27S1U2_velky} je velký.

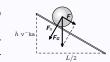
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Etiam neque urna, semper quis diam pellentesque, scelerisque vehicula ante. Maecenas et feugiat orci. Donec neque eros, eleifend sit amet adipiscing vel, dictum at arcu. Pellentesque vitae est ante.

\fullfig{obrazek.eps}{Velký obrázek}{R27S1U2_velky}

Quisque a~urna erat. Suspendisse in est sem. In hac habitasse platea dictumst. Donec varius, turpis a~tristique gravida, ligula nunc lobortis.

Obrázek 1 je malinký a obtéká ho text, kdežto obrázek 2 je velký.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Etiam neque urna, semper quis diam pellentesque, scelerisque vehicula ante. Maecenas et feu-

Obr. 1: Malý

giat orci. Donec neque eros, eleifend sit amet adipiscing vel, dictum at arcu. Pellentesque vitae est ante.

Velký obrázek

Quisque a urna e at. Suspendisse in est sem. In hac habitasse platea dictumst. Donec varius turpis a tristique gravida, ligula nunc lobortis-----

V~tabulce~\ref{R27S1U2_moje-tabulka} je mnoho dat. Lorem ipsum dolor sit amet, imperdiet metus nunc, eu faucibus nulla euismod ac. Fusce eu consequat mi.

V tabulce 1 je mnoho dat. Lorem ipsum dolor sit amet, imperdiet metus nunc, eu faucibus nulla euismod ac. Fusce eu consequat mi.

```
\begin{table}[h!]
                          \centering
                          \caption{Moje tabulka}
                          \label{R27S1U2_moje-tabulka}
                          \begin{tabular}{rrrrrr}
                                                   \toprule
                                                   \mdot {1}{c}{sn} & \mdot {d}{cm} & \mdot {d}
                                                   \displaystyle \begin{array}{lll} \begin{array}{lll} & & \\ & \\ & \end{array} \end{array} 
                                                   \displaystyle \begin{array}{lll} \begin{array}{lll} & & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ & & \\ 
                                                   \midrule
                                                 1\,113 & 23 & 9 & 3,3 & $"2.1\pm 0.1"$ & 0,11 \\
                                                 1\,233 & 22 & 8 & 4,5 & $"2.1\pm 0.1"$ & 0,17 \\
                                                 1\,313 & 21 & 6 & 4,6 & $"2.1\pm 0.1"$ & 0,21 \\
                                                   \bottomrule
                          \end{tabular}
```

Tab. 1: Moje tabulka

n	$\frac{d}{\mathrm{cm}}$	$\frac{ a_1' }{\mathrm{m}}$	$\frac{v}{\text{m}\cdot\text{s}^{-2}}$	$\frac{t_2 - t_1}{\mathrm{s}}$	$\sin \alpha$
1113	23	9	3,3	$2{,}1\pm0{,}1$	0,11
1233	22	8	4,5	$2,1 \pm 0,1$	0,17
1313	21	6	4,6	$2,1 \pm 0,1$	0,21

Integer enim nisl, sodales quis porta vel, tincidunt a elit. Fusce non ipsum egestas, egestas enim in, facilisis enim. Vestibulum lacinia viverra est, at.

Integer enim nisl, sodales quis porta vel, tincidunt a~elit. Fusce non ipsum egestas, egestas enim in, facilisis enim. Vestibulum lacinia viverra est, at.

Nákupní seznam s~písmenky: \begin{compactenum}[a)]

\item Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adi elit. Etiam neque urna, semper quis diam pelent, scelerisque vehicula ante.

\item Maecenas et feugiat orci.

\item Donec neque eros, eleifend sit amet. \end{compactenum}

Nákupní seznam s~odrážkami:

\begin{compactitem}

\end{table}

\item Nulla nec orci imperdiet, dapibus risus vit lacinia vestibulum, eleifend purus.

\item Sed consequat mollis lacinia vestibulum. \end{compactitem}

Nákupní seznam s písmenky:

- a) Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adi elit. Etiam neque urna, semper quis diam pelent, scelerisque vehicula
- b) Maecenas et feugiat orci.
- c) Donec neque eros, eleifend sit amet.

Nákupní seznam s odrážkami:

- Nulla nec orci imperdiet, dapibus risus vit lacinia vestibulum, eleifend purus.
- Sed consequat mollis lacinia vestibulum.

Poznámky pod čarou

Poznámky pod čarou se dělají pomocí příkazu \footnote{}. Číslují se automaticky a vysází se v dolní části strany. Pokud píšeme poznámku pod čarou uprostřed věty, píše se ihned ke slovu, ke kterému patří. Na konci věty se píše za tečkou, pokud patří k celé větě, popř. před tečkou, vztahuje-li se k poslednímu slovu věty. Poznámku nad interpunkcí uděláme pomocí \footnotei{,}{pozn}.

sit amet, consectetur adipis cing elit.

Vestibulum nec augue.\footnote{Poznámka k-celé větě} Pel lentesque convallis ac felis tinci dunt rhoncus. Cras eleifend tortor sit convallis amet\footnotei{.}{Poznámka nad interpunkcí}

Morbi rhoncus enim eget.

Lorem ipsum\footnote{Poznámka ke slovu} dolor

Lorem ipsum a dolor sit amet, consectetur adipis cing elit. Vestibulum nec augue. b Pel lentesque convallis ac felis tinci dunt rhoncus. Cras eleifend tortor sit convallis amet. c Morbi rhoncus enim eget.

Ostatní

Na webové odkazy použijte makro \url{adresa}. Kombinace \footnote{\url{adresa}} je také kanonický způsob citace.

Odkazy do textu vložíte pomocí maker \ref{referenční ID} (obrázky, tabulky) a \eqref{referenční ID} (pro rovnice, číslo bude v závorkách). Neodkazujte se takto na rovnice, tabulky a obrázky mimo řešení příkladu. Číslování je v různých souborech (brožurka, samotné řešení, ročenka) různé, takže není jednoznačné.

Pokud chcete do řešení vložit poznámky k došlým řešením, použijte k tomu makro \solutionnote{Zde vložit poznámky}. Pro vložení nápovědy, bonusu, ... do zadání použijte makro \taskhint{Nápověda}{Text nápovědy}.

```
Vice na~\url{http://www.fykos.cz}.
Z~obrázku~\ref{R27S1U2_velky} zjevně neplyne
rovnice~\eqref{R27S1U2_reakce}.
```

Více na http://www.fykos.cz. Z obrázku 2 zjevně neplyne rovnice (2).

Vzorový soubor

Následující soubor je minimálním příkladem souboru, ve kterém bude fungovat téměř vše, co je v tomto dokumentu uvedeno (kromě obrázků, ty je nutno vkládat běžným způsobem). Můžete tak zde popsané postupy (včetně FYKOSích specialit jako např. snadné psaní čísel s jednotkami pomocí uvozovek) použít i ve všech ostatních dokumentech. Překládáme příkazem xelatex (to proto, že FYKOSí makro s uvozovkami koliduje s balíkem babel, který používáme při překladu pomocí příkazu pdflatex).

```
\documentclass[10pt,a4paper]{article} % typ dokumentu, velikost pisma a strany
\usepackage{amssymb}
\usepackage[intlimits]{amsmath}
\usepackage[no-math]{fontspec}
\usepackage{xltxtra,polyglossia}
\setmainlanguage{czech} % dokument bude v češtině
\usepackage{fkssugar} % FYKOS
\usepackage[margin=2cm] {geometry} % okraje stránky
\usepackage{color,graphicx,graphics} % barvičky, obrázky
\usepackage{booktabs,paralist,url} % tabulky, seznamy, odkazy
\usepackage[version=3]{mhchem} % chemie
\newcommand\uv[1]{\"#1"} % uvozovky
\author{Tomáš Pikálek}
\title{Muj krásný dokument}
\begin{document}
 Můj první dokument v~\LaTeX u.
\end{document}
```

^aPoznámka ke slovu

^bPoznámka k celé větě

^cPoznámka nad interpunkcí

Angličtina

Makra dovolují i anglickou sazbu.

Ve fkssugar.sty anglická sazba ovlivňuje:

- 1. Desetinnou tečku / čárku v uvozovkovém makru,
- 2. oddělovač tisíců,
- 3. konst vs. const.

Soubor fksmeta.sty zavádí:

- 1. anglickou patičku,
- 2. anglickou adresu,
- 3. anglické hlavičku zadání/řešení.

Potomci fksbase.cls podporují

1. Obr. vs. Fig.

Jazyk sazby se nastavuje: (preferenčně 1, nouzově 2, nedoporučovaně 3. a 4.)

- 1. globálně: zadáním nepovinného parametru czech, english, slovak do \documentclass
- 2. nebo nepovinným parametrem do $\space{like} fkssugar}$ (pak nefunguje Obr. vs. Fig.),
- 3. nebo nepovinným parametrem do \usepackage{fksmeta} (je též ovlivněn pouze tento balík),
- 4. lokálně v betaverzi: zavoláním makra \fkssug@rczech resp. \fkssug@renglish se přepne funkcionalita fkssugar.sty. Funguje pouze není-li @ "other".